

ŚWIĘTOKRZYSKIE CENTRUM ONKOLOGII

Kod
dokumentu

PS-39/ŚCO

ŚWIĘTOKRZYSKIE CENTRUM ONKOLOGII

Nr wydania/
Nr egz.

I/1

Data wyd.

08.08.2024 r.

Opracował:
dr inż. Jakub Guzy

dr Joanna Pytel

mgr Edyta Stryjecka

r. pr. Kinga Wójcik

Podpisy:

Jakub Guzy
Joanna Pytel
Edyta Stryjecka
Kinga Wójcik

Uzgodnił w zakresie Działu Kadr: mgr Anna Dudzic

Podpis:

Dudzic Anna

Zatwierdzam do stosowania:
Z-ca Dyrektora ds. Prawno – Inwestycyjnych Krzysztof Falana

Podpis:

Krzysztof Falana

PROCEDURA DOTYCZĄCA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH

1. CEL PROCEDURY

Celem procedury jest ustalenie sposobu postępowania podczas realizacji procesu prawnego i społecznego obowiązku reagowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka.

2. ZAKRES PROCEDURY

Procedura obowiązuje w Świętokrzyskim Centrum Onkologii w Kielcach.

3. TERMINOLOGIA I SKRÓTY

Dziecko/Osoba małoletnia – każda osoba, która nie ukończyła 18 roku życia.

Krzywdza dziecka – popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Świętokrzyskiego Centrum Onkologii lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.

Opiekun dziecka – osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny a także rodzic zastępczy.

Personel – każdy pracownik Świętokrzyskiego Centrum Onkologii bez względu na formę zatrudnienia, w tym stażysta, praktykant, wolontariusz lub inna osoba, która z racji pełnionych zadań lub funkcji ma nawet potencjalny kontakt z dzieckiem.

Pracownik Socjalny – osoba zapewniająca łączność pomiędzy chorym znajdującym się w SCO a środowiskiem, z którego pacjent pochodzi oraz wszystkimi instytucjami pomocowymi, wspierającymi chorego po opuszczeniu placówki.

4. ODPOWIEDZIALNI I UCZESTNICZY

Personel, jest zobowiązany i uprawniony do reagowania, w przypadku podejrzenia, że dziecku dzieje się krzywda (bez względu czy dziecko jest pacjentem czy osobą towarzyszącą).

5. OPIS POSTĘPOWANIA

5.1 Zasady bezpiecznych relacji na linii personel szpitala - dziecko oraz między dziećmi – pacjentami, określające, jakie zachowania są dozwolone a jakie niedozwolone w kontaktach między nimi.

Niedozwolone w kontakcie Personelu z dzieckiem jest:

1. naruszanie nietykalności cielesnej dziecka (nie dotyczy, gdy w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia należy użyć wobec dziecka formy przymusu bezpośredniego),
2. naruszenie prawa do intymności i prywatności dziecka,
3. straszenie i okłamywanie dziecka w celu nakłonienia do współpracy,
4. ignorowanie skarg i sygnałów niewerbalnych dzieci o tym, że grozi im niebezpieczeństwo,
5. używanie agresji słownej wobec dziecka,
6. poniżanie, zawstydzanie, dyskryminowanie, ośmieszanie dziecka,
7. celowe i nieuzasadnione medycznie zadawanie bólu i dodatkowego cierpienia dziecku,
8. kontakt fizyczny z dzieckiem, który jest niezwiązany z udzielaniem świadczeń medycznych, nie może odbywać się wbrew woli dziecka.

Dozwolone w kontakcie Personelu z dzieckiem jest:

1. dziecko ma prawo, aby rodzice/opiekunowie towarzyszyli mu podczas leczenia i korzystania ze świadczeń medycznych,
2. w kontakcie z dzieckiem i jego rodzicami lub opiekunami należy zachować życzliwość, empatię i szacunek,
3. należy przekazywać dziecku informacje w sposób dostosowany do jego wieku,
4. należy zwracać się do dziecka po imieniu w formie preferowanej przez dziecko,
5. podczas badania dziecka, należy odsłaniać jego ciało partiami (nie dotyczy sytuacji uzasadnionych medycznie),

6. w trakcie badania dziecka może towarzyszyć rodzic/opiekun lub inna osoba z Personelu,
7. należy szanować prawo dziecka do odpoczynku np. snu, ciszy nocnej, przyciemnionych światel w nocy,
8. należy informować dzieci i rodziców o zasadach obowiązujących w szpitalu,
9. należy reagować, jeśli osoba z Personelu straszy dziecko, udziela mu nieprawdziwych informacji, bagatelizuje potrzeby i odczucia dziecka, krzyczy, wyzywa lub szarpie dziecko,
10. należy reagować na wszelkie niewłaściwe zachowania opiekunów wobec swoich dzieci jak również wobec innych dzieci.

Niedozwolone między dziećmi jest:

1. naruszanie nietykalności cielesnej innego dziecka,
2. naruszenie prawa do intymności i prywatności innego dziecka,
3. używanie agresji słownej wobec innego dziecka,
4. poniżanie, zawstydzanie, dyskryminowanie, ośmieszanie innego dziecka,
5. przywłaszczanie rzeczy innego dziecka bez jego zgody.

5.2. Zadaniem członków Personelu lub innych osób, które w toku udzielanych świadczeń zdrowotnych mają styczność z małoletnimi pacjentami, jest wychwytywanie wszystkich niepokojących przypadków krzywdzenia dzieci i przekazywanie ich na formularzach:

1. „Karta Interwencji” – PS-39.F-01/SCO – w przypadku krzywdzenia dziecka przez Personel lub innego pacjenta. Osoba, która sporządziła zapis na PS-39.F-01/SCO „Karta Interwencji” przekazuje zgłoszenie w formie pisemnej bezpośredniemu przełożonemu, który powinien wyjaśnić sprawę i ewentualnie dalej poprowadzić interwencję (stosownie do sytuacji).

Kopię „Karty Interwencji” bezpośredni przełożony przekazuje informacyjnie Zespołowi Etycznemu SCO.

2. „Skierowanie do pracownika socjalnego” - PS-39.F-02/SCO - Pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w szpitalu – w przypadku krzywdzenia dziecka przez osoby ze środowiska rodzinnego.

5.3 Pracownik socjalny, po otrzymaniu zgłoszenia („Skierowanie do pracownika socjalnego” PS-39.F-02/SCO), przeprowadza rozeznanie środowiskowe. W tym celu przeprowadza rozmowę z lekarzem prowadzącym, podejmuje próbę kontaktu z rodzicem/opiekunem prawnym/opiekunem faktycznym i/lub pacjentem (jeśli jest taka możliwość). Po rozpoznaniu

sytuacji, jeśli zachodzi konieczność, zgłasza problem do odpowiedniej instytucji (Sąd, Kurator, Policja, Szkoła, Pomoc Społeczna).

5.4 Źródłem krzywdy dziecka może być:

1. zachowanie osoby będącej członkiem Personelu ŚCO,
2. zachowanie rodziców lub opiekunów dziecka,
3. innych dzieci.

Zgłoszenia do pracownika socjalnego wymagają w szczególności dzieci doznające przemocy fizycznej, psychicznej, ekonomicznej, seksualnej, dzieci zaniedbane w szczególności pod względem higienicznym czy medycznym, dzieci pod wpływem alkoholu czy środków odurzających.

5.4.1 W przypadku dziecka pobitego, upojonego alkoholem, odurzonego substancjami psychotropowymi, lekarz prowadzący lub lekarz dyżurny wypełnia formularz: „Powiadomienie Policji” (PS-39.F-03/ŚCO) i przekazuje go pracownikowi socjalnemu, którego zadaniem jest zgłoszenie takiej informacji do najbliższej Jednostki Policji (nr tel. 112). Obowiązek wypełnienia druku „Powiadomienie Policji” (PS-39.F-03/ŚCO) – ma lekarz dyżurny. Jeśli nie można ustalić, czy dziecko jest pod wpływem środków odurzających, wówczas, po przyjęciu pacjenta na oddział, lekarz prowadzący wypełnia druk „Powiadomienie Policji” (PS-39.F-03/ŚCO).

5.4.2 Jeśli wykonane badania wykażą, że dziecko jest pod wpływem niepożądanych substancji należy zawiadomić Policję, dzwoniąc pod numer 112 lub 997. Poinformowania służb dokonuje niezwłocznie członek Personelu, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu.

5.4.3 W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu z uwagi na stosowanie wobec niego przemocy domowej, a w rodzinie są lub mogą być inne dzieci, należy niezwłocznie poinformować Policję, dzwoniąc pod numer 112 lub 997. Poinformowania służb dokonuje niezwłocznie członek Personelu, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu.

5.4.4 W przypadku podejrzenia, że opuszczenie przez dziecko ŚCO w towarzystwie rodzica lub opiekuna prawnego będzie godziło w dobro dziecka, w tym zagrażało jego bezpieczeństwu, należy uniemożliwić oddalenie się dziecka i niezwłocznie wystąpić do sądu rodzinnego o wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych. W przypadku gdy rodzice/opiekunowie oddalą się z dzieckiem, należy niezwłocznie powiadomić Policję o istnieniu zagrożenia dla zdrowia i życia dziecka.

5.4.5 W przypadku, gdy do ujawnienia krzywdzenia dziecka doszło po godzinie 15:00 (poniedziałek-czwartek) oraz po 12:55 (w piątek) lub w weekendy i dni wolne ustawowo od pracy, a sprawa wymaga pilnego działania, osobą odpowiedzialną za prowadzenie interwencji jest lekarz dyżurny danej komórki organizacyjnej. Interwencja w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka polega na powiadomieniu Policji (tel. 112 lub 997) lub prokuratury (pisemnie) i odnotowaniu tego zdarzenia w formie notatki służbowej oraz w dokumentacji medycznej (odpowiednio: indywidualnej i/lub zbiorczej).

5.4.6 W przypadku, gdy dziecko doznaje innej formy krzywdzenia, niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę:

5.4.6.1 **ze strony członka Personelu**, należy niezwłocznie powiadomić bezpośredniego przełożonego, niezwłocznie odsunąć tę osobę od wszelkich form kontaktu z dziećmi, aż do czasu wyjaśnienia sprawy;

5.4.6.2 **ze strony rodziców, opiekunów prawnych lub innych osób w tym domowników**, należy wszcząć procedurę „Postępowanie z pacjentem w przypadku podejrzenia przestępstwa na osobie, której udzielane jest świadczenie zdrowotne oraz w przypadku podejrzenia, że pacjent jest dotknięty przemocą domową” (PS-24/SCO) i/lub wystąpić do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny i/lub powiadomić pomoc społeczną.

5.4.6.3 **ze strony innego dziecka**, należy powiadomić Policję, a jeśli krzywdzącym jest inny pacjent małoletni – powiadomić rodziców i/lub sąd rodzinny w celu wglądu w sytuację rodzinną dziecka, które dopuściło się krzywdzenia.

5.4.6.4 Formularze do wykorzystania podczas realizacji czynności wymienionych w pkt. 5.4.6:

- Formularz „Niebieska Karta – A”,
- Formularz „Niebieska Karta – B”,
- Zaświadczenie lekarskie o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie.

Uwaga:

Powyższe dokumenty są dostępne do pobrania w formie elektronicznej na stronie:

<https://www.niebieskaLinia.info/index/php/zadania-sluzb/424-wzory-dokumentow-do-pobrania>.

5.5 Zasady korzystania z Internetu przez dzieci.

SCO zapewnia pacjentom dostępu do Internetu. Rodzic/opiekun prawny jest odpowiedzialny za udostępnienie dziecku Internetu i treści jakie dziecko przegląda w Internecie (również w nie dostarczanym przez SCO).

Uwaga:

Jeżeli Personel poweźmie wiedzę, że pacjent ma dostęp do treści szkodliwych lub innych treści zagrażających w sieci Internet lub w innej formie, niezwłocznie powiadamia o tym fakcie rodzica/przedstawiciela ustawowego lub pracownika socjalnego.

5.6 Zasady identyfikacji małoletniego

Identyfikacji małoletniego dokonuje się przy wykorzystaniu opaski identyfikacyjnej, którą każdy pacjent otrzymuje z chwilą przyjęcia do szpitala.

5.7 Zasady uwzględniające sytuację dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

W toku stosowania Procedury, uwzględnia się wszelkie okoliczności, związane z niepełnosprawnością lub specjalnymi potrzebami edukacyjnymi dzieci - pacjentów – zgodnie z procedurą „ Postępowanie z pacjentami z grup wymagających szczególnej opieki (PS-13/ŚCO).

5.9 Obowiązki ŚCO jako pracodawcy w zakresie udzielania świadczeń medycznych małoletnim oraz zatrudniania i dopuszczania do takiej działalności personelu.

5.9.1. ŚCO uzyskuje informacje, czy dane osoby, zatrudnianej lub dopuszczanej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

5.9.2. Personel, o którym mowa w 5.9:

5.9.2.1 Przedkłada w ŚCO informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, w art. 189a i art. 207 k.k. oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego;

5.9.2.2 Kandydat do zatrudnienia posiadający obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, przedkłada w ŚCO informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi;

5.9.2.3 składa w ŚCO oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi. Oświadczenia, o których mowa, stanowią Formularze PS-39.F-04/ŚCO („Oświadczenie o miejscu zamieszkania”) oraz PS-39.F-05/ŚCO („Oświadczenie o niekaralności”) do Procedury dotyczącej realizacji zapisów Ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

5.10 Minimum raz na 2 lata pracownik socjalny mgr Edyta Stryjecka przeprowadza i podsumowuje ankietę monitorującą poziom wdrożenia i realizacji standardów ochrony małoletnich w Świętokrzyskim Centrum Onkologii na formularzu PS-39.F-06/ŚCO. Zespół w składzie: Pełnomocnik ds. Praw Pacjenta – dr Joanna Pytel, Kierownik Działu Zarządzania Jakością – dr inż. Jakub Guzy, Radca Prawny – Kinga Wójcik przeprowadza analizę zebranych danych.

5.11 Kierownicy komórek organizacyjnych, szczególnie działalności medycznej, zobowiązani są do udostępnienia w widocznych miejscach (np. tablice informacyjne) niniejszych standardów oraz „Standardów Ochrony Małoletnich – wersja uproszczona dla dzieci” (Załącznik Nr 1 do PS-39/ŚCO).

6. ZAPISY

- Formularz „Niebieska Karta – A”,
- Formularz „Niebieska Karta – B”,
- Zaświadczenie lekarskie o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie,
- Zapisy w systemie Clininet.
- Formularz – Karta interwencji (PS-39.F-01/ŚCO),
- Formularz – Skierowanie do pracownika socjalnego (PS-39.F-02/ŚCO),
- Formularz – Powiadomienie Policji o przyjęciu pacjentów pobitych, z zatruciem alkoholowym/ po spożyciu środka odurzającego, substancji psychotropowej (PS-39.F-03/ŚCO),
- Formularz – Oświadczenie o miejscu zamieszkania (PS-39.F-04/ŚCO),
- Formularz – Oświadczenie o niekaralności (PS-39.F-05/ŚCO),

Niniejszy dokument stanowi własność Świętokrzyskiego Centrum Onkologii.

Żadna część niniejszego dokumentu nie może być przedrukowywana ani kopiowana jakąkolwiek techniką bez zgody Dyrektora Świętokrzyskiego Centrum Onkologii.

- Formularz – Ankieta monitorująca poziom wdrożenia i realizacji Standardów Ochrony Małoletnich (PS-39.F-06/ŚCO).

7. DOKUMENTY ZWIĄZANE

- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw,
- PS-13/ŚCO „Postępowanie z pacjentami z grup wymagających szczególnej opieki”,
- PS-24/ŚCO „Postępowanie z pacjentem w przypadku podejrzenia przestępstwa na osobie, której udzielane jest świadczenie zdrowotne oraz w przypadku podejrzenia, że pacjent jest dotknięty przemocą domową”.

8. ZAŁĄCZNIKI I FORMULARZE

- Formularz – Karta interwencji (PS-39.F-01/ŚCO),
- Formularz – Skierowanie do pracownika socjalnego (PS-39.F-02/ŚCO),
- Formularz – Powiadomienie Policji o przyjęciu pacjentów pobitych, z zatruciem alkoholowym/ po spożyciu środka odurzającego, substancji psychotropowej (PS-39.F-03/ŚCO),
- Formularz – Oświadczenie o miejscu zamieszkania (PS-39.F-04/ŚCO),
- Formularz – Oświadczenie o niekaralności (PS-39.F-05/ŚCO),
- Formularz – Ankieta monitorująca poziom wdrożenia i realizacji Standardów Ochrony Małoletnich (PS-39.F-06/ŚCO),
- Załącznik Nr 1 do ŚCO PS-39/ŚCO „Standardy Ochrony Małoletnich - wersja uproszczona dla dzieci”.

Standardy Ochrony Małoletnich - wersja uproszczona dla dzieci

Drogie Dziecko!

Znajdujesz się w Świętokrzyskim Centrum Onkologii w Kielcach - jesteś naszym Pacjentem albo odwiedzasz swoich Bliskich.

Jesteśmy tu dla Ciebie i mamy obowiązek Cię chronić przed wszelkimi niebezpieczeństwami. Aby zapewnić Ci spokojny pobyt w szpitalu przygotowaliśmy ten dokument.

1. Chcemy żebyś u nas czuł się dobrze i bezpiecznie.
2. Jeżeli cokolwiek Ci się nie podobało lub poczułeś się źle możesz powiedzieć o tym lekarzowi lub pielęgniarce których lubisz i masz do nich zaufanie.
3. Na badania wchodzisz z mamą, tatą lub kimś Ci bliskim. Oni zawsze mogą być przy Tobie.
4. Przed badaniem lekarz wytłumaczy Ci co będzie robił i dlaczego.
5. Lekarzowi możesz powiedzieć wszystko, on jest tu po to, żeby Ci pomóc.
6. Wiedza o tym, co Cię boli, czego się obawiasz lub wstydzisz może być bardzo ważna. Dzięki tej wiedzy lekarz będzie Ci mógł jak najlepiej pomóc.
7. Lekarzom, pielęgniarkom i wszystkim osobom z naszym szpitalu możesz zadawać pytania.
8. Nikt nie może na Ciebie krzyczeć, wyśmiewać się z Ciebie, dotykać Cię bez Twojej zgody ani Cię fotografować, nagrywać.
9. Cokolwiek się w Twoim życiu dzieje nie jesteś sam. Jeśli doznajesz krzywdy lub jesteś świadkiem krzywdzenia innego dziecka to natychmiast zwróć się o pomoc do rodziców, lekarza, pielęgniarki, każdego pracownika Szpitala lub do innej dorosłej osoby, której ufasz.

Pamiętaj!

- ❖ Jesteś ważny i masz prawo czuć się bezpiecznie.
- ❖ Nikt nie ma prawa krzywdzić Ciebie ani Twoich koleżanek i kolegów.
- ❖ Możesz zawsze powiedzieć o wszystkim zaufanemu dorosłemu.

Pamiętaj! Nie jesteś sam, my Ci pomożemy!

- ❖ Każde dziecko ma prawo do bezpieczeństwa.
- ❖ Każde dziecko zasługuje na traktowanie z godnością i poszanowaniem uczuć.
- ❖ Każde dziecko może wyrazić swoje myśli i uczucia w bezpieczny sposób.
- ❖ Każde dziecko ma prawo do prywatności i przestrzeni osobistej.
- ❖ Każde dziecko powinno być tak samo traktowane.
- ❖ Nie tolerujemy agresji – fizycznej, słownej, psychicznej.

Najważniejsze prawa dziecka:

- ❖ Prawo do ochrony przed wykorzystywaniem, przemocą i poniżaniem.
- ❖ Prawo do odpoczynku i wolnego czasu.
- ❖ Prawo do prywatności.
- ❖ Prawo do swobodnego wyrażania własnych poglądów we wszystkich sprawach dotyczących dziecka.
- ❖ Prawo do swobody myśli, sumienia i wyznania.
- ❖ Prawo do specjalnej ochrony i pomocy ze strony państwa.
- ❖ Prawo do zachowania godności, szczególnie dziecka psychicznie lub fizycznie niepełnosprawnego.
- ❖ Prawo do ochrony zdrowia i opieki medycznej.
- ❖ Prawo do otrzymywania pomocy i wsparcia od państwa, jeśli Ty i Twoja rodzina jesteście w trudnej sytuacji materialnej.

GDZIE MOŻESZ JESZCZE SZUKAĆ POMOCY:

DZIECIĘCY TELEFON ZAUFANIA RZECZNIKA PRAW DZIECKA

800 12 12 12

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

116 111

POLICJA. SŁUŻBY RATUNKOWE

112

NIEBIESKA LINIA

800 120 002